

Ekonomiutskottet

Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitras verksamhetsberättelse för 2017

INLEDNING

Remiss

Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitras verksamhetsberättelse för 2017 (B 3/2018 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överombudsman Mikko Kosonen, Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra
- ordförande för förvaltningsrådet Matti Vanhanen, Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra
- direktör Veera Heinonen, Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra
- chefsjurist Jorma Jaalivaara, Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra
- direktör Antti Kivelä, Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra
- direktör Mari Pantsar, Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utgångspunkter

Berättelsen avser 2017 då Sitra firade 50-årsjubileum. Även om verksamheten har förändrats kraftigt under den tiden, finns Sitras kärnuppdrag fortfarande i att bygga framtidens välfärd, ett uppdrag som är aktuellt också i det hundraåriga Finland. För Sitra var jubileumsåret framför allt en tid för att lägga grunden för framtiden och blicka framåt.

Ekonomiutskottet understryker att Sitra spelar en viktig roll som föregångare och bedömer mot den bakgrunden hur Sitras verksamhet hittills, prioriteringar och projekt har utfallit. Verksamheten 2017 innefattade ett brett spektrum av aktiviteter, både framtidsvisioner och mer konkreta projekt för samhällliga och ekonomiska reformer inom en snar framtid. Viktiga prioriteringar var framsyn, cirkulär ekonomi, rapportering om social- och hälsovård och välfärdsdata.

Betänkande EkUB 9/2018 rd

Teman och åtgärder

Sitra hade följande teman 2017: 1. Kolneutral cirkulär ekonomi, 2. Förnyelseförmåga och 3. Nytt arbetsliv och hållbar ekonomi. Ekonomiutskottet anser att dessa teman är träffsäkra och aktuella eftersom Sitra primära uppgift är att bygga framtidens välfärd. Verksamhetsberättelsen ger en tydlig bild av hur Sitra avancerade inom dessa delområden 2017 och vilka insatser som är planerade för 2018.

Ett exempel på aktuella projekt 2017 är World Circular Economy Forum, som fick stor synlighet också internationellt. Arbetet för att föra fram cirkulär ekonomi uppmärksammades också på World Economic Forum i januari 2018, där Sitra utnämndes till världens bästa offentliga aktör inom cirkulär ekonomi. Ekonomiutskottet har tidigare (EkUB 13/2017 rd — B 3/2017 rd) ansett det viktigt att utveckla och intensifiera samarbetet mellan Sitra och aktörer inom förvaltningen för att främja den cirkulära ekonomin. Det är enligt utskottet positivt att färdplanen för cirkulär ekonomi har åtföljts av ett åtgärdsprogram som ministerierna har samarbetat om och som redan har börjat genomföras. I slutet av året stödde Sitra ett fyrtiotal projekt. Ekonomiutskottet anser det fortfarande viktigt att satsa på temat cirkulär ekonomi såväl strategiskt som mer konkret via projekt och utveckling av lagstiftningsmiljön nationellt, på EU-nivå och internationellt.

Det är angeläget att ha en vision och vara vägvisare, men minst lika viktigt är det att arbeta på att omsätta frågorna i verkligheten. I det hänseendet har Sitra en brobygggarroll. I det arbetet spelar försök och pilotprojekt för att finna, testa och förankra nya verksamhetsmodeller en framträdande roll. Det skapar en grund för förändringar i den politiska och administrativa plattformen. Under året utförde Sitra ett betydande försöks- och pilotarbete bland annat för att sätta upp en serviceoperatör inom välfärdssektorn och integrera infopaketet om social- och hälsovården i rapporteringssystemet inom den offentliga förvaltningen.

Sitras roll som framtidshus och villkoren för lagstiftningen

Ekonomiutskottet anser att Sitras roll som framtidshus är en viktig premis för verksamheten. Arbetet kräver dock både smidighet och agilitet. Det bör också vara utgångspunkten för den lagstiftningsram som avser Sitra.

Sitra är en självständig offentlighetsrättslig stiftelse och kan jämföras med de offentlighetsrättsliga inrättningar som ingår i de allmänna förvaltningslagarna. Det betyder att Sitras verksamhet inte bara bestäms av speciallagen om Sitra utan också av det allmänna förvaltningsrättsliga regelverket.

Ett lagstiftningsprojekt som är aktuellt i år är en revidering av lagen om Jubileumsfonden för Finlands självständighet, Sitralagen, men också aktuella revideringar av vissa allmänna förvaltningslagar kan ha avgörande betydelse för Sitras möjligheter att utföra sitt uppdrag på ett smidigt sätt. Ett exempel är propositionen med förslag till lag om rättegång i förvaltningsärenden (RP 29/2018 rd) som utvidgar besvärsrätten till beslut som fattas av Sitra. Det kan i avgörande grad försämra och underminera Sitras handlingsutrymme. Det är av stor vikt att Sitra har förmåga att handla snabbt, experimentellt och flexibelt utan risk för att besluten förhalas eller försvåras exempelvis på grund av överklagande. Sitras primära uppdrag är av den arten att verksamheten inte bör jämföras

Betänkande EkUB 9/2018 rd

ställas med myndighetsverksamhet. Detta bör beaktas i den kommande ändringen av Sitralagen, och lagen om rättegång i förvaltningsärenden måste dessutom samordnas med ändringen av Sitralagen.

I Sitras roll som framtidsaktör med snabb reaktionsförmåga ingår det också att som självständig och oberoende aktör initiera samhällsdebatt. Debatten har dock ofrånkomligen vissa beröringspunkter med politiska värdeval. Därför är det ytterst viktigt att värna dels insyn i verksamheten och ställningstagandena, dels parlamentariskt samarbete, i den mån som det ingår i riksdagens beslutandemakt. Vidare är det med tanke på de kommande femtio åren nödvändigt att föra en öppen debatt om Sitras framtida prioriteringar och se till att lagstiftningen tillåter att Sitra fullföljer syftet med sin verksamhet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner ett ställningstagande med anledning av berättelse B 3/2018 rd.

Utskottets förslag till ställningstagande

Riksdagen har ingenting att anmärka med anledning av berättelsen.

Helsingfors 18.5.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Martti Mölsä blå
vice ordförande Harri Jaskari saml
medlem Harry Harkimo liik
medlem Petri Honkonen cent
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Eero Lehti saml
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Antero Vartia gröna
ersättare Lasse Hautala cent.

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.